

GİTAR ÖĞRENCİLERİNİN LİSANS ÖNCESİ GİTAR EĞİTİMLERİ İLE LİSANS GİTAR EĞİTİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ*

THE CONTRASTIVE EVALUATION OF PRE AND POST UNDERGRADUATE GUITAR EDUCATIONS OF GUITAR STUDENTS

Murat Aydoğan**, R. Erol Demirbatı***

Öz

Bu araştırmada, gitar öğrencilerinin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinin karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi, öğrencilerin mevcut gitar eğitimindeki genel durumlarının belirlenmesi ve elde edilen bulgular doğrultusunda gitar eğitimine ilişkin önerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, ülkemizdeki beş bölgede yer alan dokuz üniversitenin müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören gitar öğrencileri ile bu kurumlarda görev yapan gitar eğitimcileri oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında; konuyla ilgili kitap, makale, tez, kütüphane ve internet ortamları incelenerek kaynak taraması yapılmış; lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitiminin karşılaştırılmasına yönelik olarak gitar öğrencileri ile gitar eğitimcilerinin görüşlerinin alınması amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formları uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde IBM SPSS Statistics 25 paket programı kullanılmıştır. Anket uygulamalarından elde edilen verilerin istatistiksel olarak ifade edilmesinde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrenci ve öğretim elemanı anketlerinden elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlar karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Gitar, Klasik Gitar Eğitimi, Lisans Öncesi Gitar Eğitimi, Lisans Gitar Eğitimi.

Abstract

The aim of the research is to determine the similarities and differences of pre and post undergraduate guitar education of guitar students and identify the current overall situation in guitar education as well as assert the recommendations in the light of the findings. The survey system was employed in this research. The sample group of the study consists of guitar students studying in the music education departments of nine universities in five regions of Turkey and guitar instructors working in these institutions. The data was collected from the subject-related books, articles, thesis, internet and databases through the literature review and subject-related survey forms were implemented. Analysing the obtained results in the research, IBM SPSS Statistics 25 pocket program was used. Frequency, percentage and arithmetic mean formula were applied for statistical survey results. As a consequence, in accordance with the collected data from the students and instructors surveys, the results were evaluated contrastively taking into consideration the similarities and differences, and the recommendations were asserted.

Araştırma Makalesi // Başvuru tarihi: 03.03.2020 - Kabul tarihi: 13.04.2020.

*Bu çalışma, birinci yazar tarafından yapılan "Gitar Öğrencilerinin Lisans Öncesi Gitar Eğitimleri ile Lisans Gitar Eğitimlerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

**Y. L. Öğr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, murataydogan.38@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1610-4969>.

***Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, redemir@uludag.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9472-3001>.

Keywords: Classic Guitar, Classic Guitar Education, Pre Undergraduate Guitar Education, Post Undergraduate Guitar Education.

1. Giriş

Geçmişten günümüze insan hayatının temel ve vazgeçilemez unsurlarından biri eğitimidir. Eğitim, “bireylerin doğduğu anda başlayıp, ölümüne dek süregelen bir süreçtir. Bireylerin yaşadıkları toplum içinde inançlarını, değerlerini, tutumlarını, değer yargılarını geliştirdiği süreçlerin tümüdür. Eğitim, seçilmiş bir çevrenin (özellikle okulun) etkisi altında, sosyal yeterlik ve bireysel gelişmeyi sağlamaktadır” (Denizer, 2008:1).

Sanat eğitiminin dallarından birini oluşturan müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir” (Uçan, 2018:32-33).

Müzik eğitimi, üç ana bölüme ayrılmaktadır: Genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi.

Genel müzik eğitimi, “sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli olan asgari-ortak müzik kültürünü kazandırmayı”, özengen müzik eğitimi “müziğin belli bir dalında kendisini geliştirmek isteyen kişilere etkin bir müziksel katılım ve doyum sağlayan ileri müzikal davranışlar kazandırmayı” ve mesleki müzik eğitimi de “müziği meslek olarak seçen belli düzeyde yetenekli kişilere yöneliktir; dolayısıyla mesleğin gerektirdiği müzikal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlamaktadır” (Say, 2009:361).

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri olan çalgı eğitimi ise; “bireyin çalgı çalmaya yönelik davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler meydana getirme süreci olarak tanımlanabilir. Çalgı eğitimi temelde, çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme basamaklarını geliştirecek biçimde programlanıp yürütülür” (Tarkan, 1996:3).

Çalgı eğitiminin kapsamı içerisinde yer alan klasik gitar eğitimi, şu şekilde tanımlanmaktadır:

Klasik gitar eğitimi; belirli bir amaç ve süreç içerisinde, öğrenci öğretmen arasındaki bilgi alışverişi ile bireysel olarak uygulanır. Gitar çalmayı öğrenebilme, gitar çalmayı geliştirebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme basamaklarını gerçekleştirmeye dönük olarak yürütülen bu eğitim süreci içerisinde; gitar eğitime yönelik bilgi, beceri ve teknikler öğrenilmekte, uygulanmakta, bu yolla öğrencilerin klasik gitar müziği dinleme, müziği anlama, müziği yorumlama ve müzik bilgisi oluşturma gibi davranışları da gelişmektedir (Önder, 2009:10-11).

Gitar eğitiminin ülkemizdeki kurumsallaşma süreci incelendiğinde,

1974 yılında Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü'nde "Okul Çalgıları" bölümüne, eğitimde kullanılmak üzere gitar dersi konulmuştur. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası viyolonsel sanatçısı Erol Küyel de gitar öğretmenini olarak tayin edilmiştir. 1977 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda gitar sanat dalı açılmıştır. Burada gitar dersleri vermek üzere İtalyan gitarist Carlo Domeniconi tayin edilmiştir (Kanneci, 2001:23-24).

Eğitim fakültelerindeki sürece bakıldığında, "1983-84 yılında Prof. Dr. Yıldız Elmas, eğitim fakülteleri içerisinde ilk defa Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde klasik gitarın ana dal ve yardımcı dal dersi olarak programa alınmasını sağlamıştır" (Denizer, 2008:20). "1985 yılında gitarist-besteci Bekir Küçükay Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nde, ilk kez ana çalgı olarak gitar sınıfını kurmuştur" (Kanneci, 2001:25).

Bu gelişmelerin ışığında, günümüzde ülkemizdeki pek çok konservatuvarda gitar sanat dalı bulunmakta, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi ana bilim dallarında gitar, bireysel çalgı derslerinde yer almakta ve güzel sanatlar fakülteleri, güzel sanatlar ve spor liseleri ile özengen müzik eğitimi veren kurumlarda da klasik gitar eğitimi verilmektedir.

Gitar eğitiminin kurumsallaşma sürecinin yanında, zaman içerisinde ilk yerli gitar metotları yayımlanmaya başlamıştır. Ziya Aydın (1904-1980), yaptığı kapsamlı çalışmalarla ülkemizdeki gitar eğitimine önemli katkılarda bulunmuştur. Aydın'dan sonraki dönemlerde de metot çalışmaları devam ederek, başta Ahmet Kanneci ve Bekir Küçükay olmak üzere pek çok gitarist ve gitar eğitimcisi, gitar metotları yayımlamıştır.

Gitar eğitimiyle ilgili ulusal ve uluslararası pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalardan konuyla ilişkili görülen bazıları şunlardır:

Cemil (2003) tarafından yapılan araştırmada, Anadolu güzel sanatlar liselerinde uygulanan gitar eğitiminin öğrenci başarısı açısından değerlendirilmesi ele alınarak elde edilen başarının bir göstergesi olan notlar tek başına incelenmemiş, başarıyı elde etmede etkili olduğu düşünölen diğer faktörler ve bu faktörlerin başarıyı etkileme biçimleri de ele alınmıştır.

elik (2005) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen yetiştiren kurumlarda başlangıç gitar öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler incelenerek gitar öğretim elemanları ile öğrencilerinin kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Küçükosmanoğlu (2006) tarafından yapılan araştırmada, eğitim faköltesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarında klasik gitar eğitiminde kullanılan metotlar ve bu metotlar içerisindeki temel ve teknik davranışlar tespit edilerek, karşılaştırmalı olarak incelenip öğrencilerin ve eğitimcilerin faydalanabilecekleri bir çalışma oluşturulması amaçlanmıştır.

Önder (2009) tarafından yapılan araştırmada, Türkiye'deki eğitim fakölteleri müzik eğitimi ana bilim dalları klasik gitar öğrencilerinin bireysel çalışma alışkanlıklarını, çalışma içeriklerini ortaya koymak ve bu alışkanlıkların oluşumunda gitar öğretmenlerinin katkısını belirlemek, bu doğrultuda gitar öğretmenleri ile öğrencilerine, öğrencilerin çalışma içerik ve alışkanlıklarına ilişkin geliştirici öneriler ile gitar eğitimine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Özdek (2006) tarafından yapılan araştırmada ise ölkemizde özenen müzik eğitimi kurumları içerisinde klasik gitar eğitiminde kullanılan metot ve yöntemlerin, eğitmen ve öğrenci tutumlarının, hedeflerin ve bu süreçte ortaya çıkan problemlerin belirlenmesi ve çözüm önerileri oluşturulabilmesi amaçlanmıştır.

Gitar eğitimiyle ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde, lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimine yönelik durum değerlendirmesiyle ilgili çalışma yapılmadığı gözlenmiş ve bu nedenle gitar eğitimi alanına katkı sağlanmasının yararlı olacağı düşünölmüştür. Buna bağlı olarak lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitiminin karşılaştırılarak incelenmesi önemli ve gerekli bulunmuştur.

1.1. Problem cümlesi

Gitar öğrencilerinin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1.2. Alt problemler

1. Öğrencilerin lisans gitar eğitimine başlamadan önceki hazır bulunuşluk özellikleri nasıldır?

Öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerine yönelik olarak;

2. Başlangıç aşamasında uygulanan yöntem ve teknikler arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

3. Çalışılan gam, etüt, eserler ve öğrenilen klasik gitar teknikleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

4. Öğrencilere verilen gam, etüt, eserlerle ilgili uygulanan çalışmalar arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

5. Bireysel gitar çalışmalarında uyguladıkları yöntemler arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

6. Öğrenciler ile gitar eğitimcilerinin lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Amaç

Bu çalışmada gitar öğrencilerinin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinin karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi, öğrencilerin mevcut gitar eğitimindeki genel durumlarının belirlenmesi ve elde edilen bulgular doğrultusunda gitar eğitimine ilişkin yönlendirici önerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

1.4. Önem

Bu çalışmanın lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitiminin karşılaştırılması ve gitar öğrencileri ile gitar eğitimcilerinin görüşlerine yer verilerek mevcut gitar eğitiminin güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, gerçekleştirildiği tarih itibarıyla müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören bireysel çalgı gitar öğrencileri ve görev yapan gitar eğitimcilerinin görüşleri ile sınırlıdır.

2. Yöntem

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarındaki gitar öğrencileri ile gitar eğitimcileri, örneklemini ise ülkemizdeki beş farklı coğrafi bölgede yer alan ve dönüt alınabilen dokuz üniversitenin eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören 41 gitar öğrencisi ile akademik unvanları gözetilmeksizin bu kurumlarda görev yapan 11 gitar eğitimcisi oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında; konuyla ilgili kitap, makale, tez, internet ve kütüphane ortamları incelenerek kaynak taraması yapılmış, lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitiminin karşılaştırılmasına yönelik gitar öğrencileri ile gitar eğitimcilerinin görüşlerinin alınması amacıyla anket formları oluşturulmuş ve uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde IBM SPSS Statistics 25 paket programı kullanılmıştır. Anket uygulamalarından elde edilen verilerin istatistiksel olarak ifade edilmesinde frekans (f), yüzde (%) ve aritmetik ortalama (\bar{x}) kullanılmış ve elde edilen sonuçlar tablolar oluşturularak sunulmuştur.

Tablo 1. Örnekleme oluşturan öğrencilerin demografik bilgileri.

	Düzeyleer	f	%
Cinsiyet	Kız	14	34,1
	Erkek	27	65,9
Yaş	18	1	2,4
	19	8	19,5
	20	6	14,6
	21	11	26,8
	22	5	12,2
	23	3	7,3
	24	2	4,9
	27	2	4,9
	28	1	2,4
	30	2	4,9
Mezun olunan lise	Genel Lise	5	12,2
	Meslek Lisesi	1	2,4
	Anadolu Lisesi	8	19,5
	Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	25	61,0

	Diğer	2	4,9
Üniversite	Atatürk Üniversitesi	1	2,4
	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	5	12,2
	Bursa Uludağ Üniversitesi	12	29,3
	Dokuz Eylül Üniversitesi	5	12,2
	Harran Üniversitesi	3	7,3
	İnönü Üniversitesi	5	12,2
	Marmara Üniversitesi	1	2,4
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	5	12,2
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	4	9,8
Sınıf	1.sınıf	8	19,5
	2.sınıf	10	24,4
	3.sınıf	14	34,1
	4.sınıf	9	22,0
Toplam		41	100,0

Tablo 1 incelendiğinde örneklem grubunun; %65,9'unu erkek öğrencilerin oluşturduğu, 18-30 yaş aralığında olup %26,8'ini 21 yaşındaki öğrencilerin oluşturduğu, %61'inin güzel sanatlar ve spor lisesi mezunu olduğu, veri grubunun %29,3'ünü Bursa Uludağ Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin oluşturduğu ve sınıf dağılımları birbirine yakın olmakla birlikte veri grubunun %34,1'ini 3.sınıf öğrencilerinin oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 2. Örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının demografik bilgileri.

	Düzeyle	f	%
Üniversite	Atatürk Üniversitesi	1	9,1
	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	18,2
	Bursa Uludağ Üniversitesi	2	18,2
	Dokuz Eylül Üniversitesi	1	9,1
	Harran Üniversitesi	2	18,2
	Marmara Üniversitesi	1	9,1
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	9,1
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	9,1
	Akademik Unvan	Doçent	5
Doktor Öğretim Üyesi		2	18,2
Öğretim Görevlisi		4	36,4
Gitar Öğretmenliğindeki Hizmet Süresi	5-10 yıl	2	18,2
	10-15 yıl	1	9,1
	15-20 yıl	4	36,4
	20 yıl üzeri	4	36,4
Toplam		11	100,0

Tablo 2'de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan gitar eğitimcilerinin; %18,2'sinin Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Harran Üniversitesi'nde görev yaptıkları, %45,5'inin akademik kıdemlerinin Doçent olduğu ve %36,4'ünün hizmet sürelerinin 15-20 yıl ile 20 yıl üzeri olup alanında deneyimli eğitimcilerden oluştuğu görülmektedir.

3. Bulgular

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 3. Öğrencilerin lisans gitar eğitimine başlamadan önceki gitar eğitimi hazır bulunuşluk özellikleri.

	Düzeyley	f	%
Kaç yıldır gitar eğitimi almaktasınız?	0-2 yıl	5	12,2
	2-4 yıl	7	17,1
	4-6 yıl	7	17,1
	6-8 yıl	14	34,1
	8 yıl ve üzeri	8	19,5
Gitar eğitiminize nerede başladınız?	Kendi kendime	14	34,1
	Özengen müzik kursu	14	34,1
	Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	11	26,8
	Özel ders	2	4,9
Gitarı nasıl tercih ettiniz?	Gitara olan ilgi ve isteğim	29	70,7
	Müzik öğretmenlerimin yönlendirmesi	4	9,8
	Ailemin yönlendirmesi	7	17,1
	Gitar çalan arkadaşımın çalışmasını izleyerek	1	2,4
Lisans eğitimi öncesinde gitar haricinde başka bir çalgı eğitimi aldınız mı?	Bağlama	2	4,9
	Bağlama, mandolin, blokflüt, piyano	1	2,4
	Bateri, bas gitar	1	2,4
	Blokflüt, piyano	1	2,4
	Keman	2	4,9
	Keman, bağlama	1	2,4
	Piyano	5	12,2
	Piyano, blokflüt	1	2,4
	Tenor saksafon	1	2,4
	Trompet	1	2,4
	Hayır	25	60,9
Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Özel Yetenek Sınavına hangi çalgıyla girdiniz?	Bağlama	1	2,4
	Gitar	34	82,9
	Piyano	5	12,2
	Tenor saksafon	1	2,4
Toplam		41	100,0

Tablo 3'e göre örneklem grubunun; %34,1'inin 6-8 yıl gitar eğitimi aldığı, %34,1'inin kendi kendine ya da özengen müzik kursunda gitar eğitimine başladığı, %70,7'sinin gitara olan ilgi ve isteğiyle gitarı tercih ettiği, %60,9'unun lisans öncesinde gitar haricinde başka bir çalgı eğitimi almadığı ve %82,9'unun müzik eğitimi ana bilim dalı özel yetenek sınavına gitar ile girdiği gözlenmektedir. Bunun haricinde lisans öncesinde gitar eğitimi almasına rağmen müzik eğitimi ana bilim dalı özel yetenek sınavına başka çalgılarla katılan öğrencilerin de olması dikkat çekmektedir.

Tablo 4. Mevcut öğrencilerinin lisans eğitimine başladıklarındaki gitar hazır bulunuşluk seviyelerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	f	%
Başlangıç seviyesi	3	27,3
Orta seviye	8	72,7
Toplam	11	100,0

Tablo 4'e göre öğretim elemanlarının mevcut öğrencilerinin %72,7'sinin lisans eğitimine başladıklarındaki gitar hazır bulunuşluk seviyelerinin ağırlıklı olarak orta seviye olduğunu değerlendirdikleri görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin 6-8 yıl ve üzeri gitar eğitimi alma gibi hazır bulunuşluk özellikleri olmasına rağmen, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun öğrencilerin gitar eğitimi hazır bulunuşluk seviyelerini orta ve başlangıç seviyesi olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 5. Lisans öncesi gitar eğitimlerinde başlangıç aşamasında yapılan çalışmalarını hangi sıraya göre öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşleri.

	1		2		3		4		5		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sağ el tekniği	23	56,1	10	24,4	4	9,8	2	4,9	1	2,4	1	2,4	41	100,0
Sol el tekniği	6	14,6	27	65,9	5	12,2	2	4,9	-	-	1	2,4	41	100,0
İki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirme	6	14,6	3	7,3	7	17,1	12	29,3	9	22,0	4	9,8	41	100,0
Akor bilgisi	12	29,3	2	4,9	10	24,4	10	24,4	5	12,2	2	4,9	41	100,0
Klavve hâkimiyeti ve pozisyonlar	6	14,6	4	9,8	13	31,7	8	19,5	8	19,5	2	4,9	41	100,0

Tablo 5' de öğrenciler tarafından lisans öncesi gitar eğitimi başlangıç aşamasında; %56,1'inin 1.sırada sağ el tekniğini, %65,9'unun 2.sırada sol el tekniğini, %31,7'sinin 3.sırada klavye hâkimiyeti ve pozisyonları, %29,3'ünün 4. sırada iki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirmeyi ve %22'sinin 5. sırada yine iki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirmeyi öğrendikleri belirtilmiştir.

Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda lisans öncesi gitar eğitimi başlangıç aşamasında sağ el tekniği ve sol el tekniğiyle ilgili çalışmaları öncelikli olarak öğrendikleri, diğer çalışmalara ve özellikle akor bilgisine ilgili çalışmalara ise daha az yer verildiği görülmektedir.

Tablo 6. Lisans gitar eğitimlerinde başlangıç aşamasında yapılan çalışmaları hangi sıraya göre öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşleri.

	1		2		3		4		5		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sağ el tekniği	23	56,1	10	24,4	1	2,4	-	-	-	-	7	17,1	41	100,0
Sol el tekniği	8	19,5	22	53,7	3	7,3	1	2,4	-	-	7	17,1	41	100,0
İki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirme	7	17,1	6	14,6	9	22,0	11	26,8	1	2,4	7	17,1	41	100,0
Akor bilgisi	5	12,2	4	9,8	5	12,2	8	19,5	12	29,2	7	17,1	41	100,0
Klavye hâkimiyeti ve pozisyonlar	8	19,5	5	12,2	8	19,5	3	7,3	9	22,0	8	19,5	41	100,0

Tablo 6' da öğrenciler lisans gitar eğitimi başlangıç aşamasında 1.sırada sağ el tekniğini %56,1, 2.sırada sol el tekniğini %53,7, 3. sırada iki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirmeyi %22, 4. sırada yine iki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirmeyi %26,8 ve 5. sırada akor bilgisini %29,2 öğrendiklerini belirtilmişlerdir

Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda lisans gitar eğitimi başlangıç aşamasında da sağ el tekniği ve sol el tekniğiyle ilgili çalışmaları öncelikli olarak öğrendikleri, diğer çalışmalara ise daha az yer verildiği görülmektedir.

Tablo 7. Başlangıç gitar eğitiminde yapılan çalışmaları hangi sıraya göre uyguladıklarına ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	1	2	3	4	5	Cevap vermeyen	Toplam
	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %
Sağ el tekniği	8 72,7	2 18,2	-	1 9,1	-	-	11 100,0
Sol el tekniği	4 36,4	6 54,5	-	1 9,1	-	-	11 100,0
İki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirme	2 18,2	-	5 45,5	2 18,2	1 9,1	1 9,1	11 100,0
Akor bilgisi	3 27,3	-	2 18,2	3 27,3	3 27,3	-	11 100,0
Klavye hâkimiyeti ve pozisyonlar	2 18,2	2 18,2	4 36,4	-	3 27,3	-	11 100,0

Tablo 7'de öğretim elemanları lisans gitar eğitimi başlangıç aşamasında; 1.sırada sağ el tekniği %72,7, 2.sırada sol el tekniği %54,5, 3. sırada iki veya daha fazla partili gitar müziği seslendirme %45,5, 4.sırada akor bilgisi %27,3 ve 5. sırada yine akor bilgisi ile klavye hâkimiyeti ve pozisyonlarla ilgili çalışmaları %27,3 uyguladıklarını belirtmişlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının başlangıç gitar eğitiminde sağ el tekniği ve sol el tekniğiyle ilgili çalışmalara öncelik verdikleri düşünülebilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 8. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde hangi gamları çalıştıklarına ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi	Cevap vermeyen	Lisans gitar eğitimi	Cevap vermeyen	Toplam
	f %	f %	f %	f %	f %
Natürel	32 78,0	9 22,0	23 56,1	18 43,9	41 100,0
Tek diyez	30 73,2	11 26,8	22 53,7	19 46,3	41 100,0
Tek bemol	25 61,0	16 39,0	19 46,3	22 53,7	41 100,0
İki diyez	21 51,2	20 48,8	20 48,8	21 51,2	41 100,0
İki bemol	20 46,3	22 53,7	17 41,5	24 58,5	41 100,0
Üç diyez	17 41,5	24 58,5	16 39,0	25 61,0	41 100,0
Üç bemol	13 31,7	28 68,3	16 39,0	25 61,0	41 100,0
Dört diyez	9 22,0	32 78,0	13 31,7	28 68,3	41 100,0
Dört bemol	9 22,0	32 78,0	14 34,1	27 65,9	41 100,0

Tablo 8'de öğrencilerin %78'i lisans öncesi gitar eğitimlerinde natürel gamları, %56,1'i lisans gitar eğitimlerinde yine natürel gamları çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde natürel ve tek diyezli gamları daha çok çalıştıkları görülmektedir.

Tablo 9. Mevcut öğrencileriyle genel olarak hangi gamları çalıştıklarına ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Cevap vermeyen		Toplam			
	f	%	f	%		
Natürel	5	45,5	6	54,5	11	100,0
Tek diyez	7	63,6	4	36,4	11	100,0
Tek bemol	7	63,6	4	36,4	11	100,0
İki diyez	7	63,6	4	36,4	11	100,0
İki bemol	7	63,6	4	36,4	11	100,0
Üç diyez	4	36,4	7	63,6	11	100,0
Üç bemol	3	27,3	8	72,7	11	100,0
Dört diyez	4	36,4	7	63,6	11	100,0
Dört bemol	1	9,1	10	90,9	11	100,0

Tablo 9’da öğretim elemanlarının %63,6’sının mevcut öğrencileriyle tek diyezli, tek bemollü, iki diyezli ve iki bemollü gamları çalıştıkları belirtilmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının öğrencileriyle tek diyez, tek bemol, iki diyez ve iki bemollü gamları daha çok çalıştıklarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 10. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde hangi bestecilerin etütlerini çalıştıklarına ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Lisans gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Dionisio Aguado	13	31,7	28	68,3	19	46,3	22	53,7	41	100,0
Ferdinando Carulli	23	56,1	18	43,9	23	56,1	18	43,9	41	100,0
Fernando Sor	23	56,1	18	43,9	25	61,0	16	39,0	41	100,0
Mauro Giuliani	15	36,6	26	63,4	22	53,7	19	46,3	41	100,0
Matteo Carcassi	16	39,0	25	61,0	23	56,1	18	43,9	41	100,0
Napoléon Coste	-	-	41	100,0	6	14,6	35	85,4	41	100,0
Luigi Legnani	1	2,4	40	97,6	4	9,8	37	90,2	41	100,0
Abel Carlevaro	2	4,9	39	95,1	7	17,1	34	82,9	41	100,0
Heitor Villa Lobos	13	31,7	28	68,3	17	41,5	24	58,5	41	100,0
Leo Brouwer	17	41,5	24	58,5	25	61,0	16	39,0	41	100,0

Tablo 10’da öğrencilerin %56,1’inin lisans öncesi gitar eğitimlerinde Ferdinando Carulli ile Fernando Sor’un etütlerini; %61’inin ise lisans gitar eğitimlerinde Fernando Sor ile Leo Brouwer’in etütlerini çalıştıkları görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimlerinde Ferdinando Carulli ile Fernando Sor’un etütlerini, lisans gitar eğitimlerinde de yine Fernando Sor ile Leo Brouwer’in etütlerini daha çok çalıştıkları düşünülebilir.

Tablo 11. Mevcut öğrencileriyle genel olarak hangi bestecilerin etütlerini çalıştıklarına ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Cevap vermeyen	Toplam
--	----------------	--------

	f %	f %	f %
Dionisio Aguado	9 81,8	2 18,2	11 100,0
Ferdinando Carulli	10 90,9	1 9,1	11 100,0
Fernando Sor	11 100,0	-	11 100,0
Mauro Giuliani	10 90,9	1 9,1	11 100,0
Matteo Carcassi	11 100,0	-	11 100,0
Napoléon Coste	8 72,7	3 27,3	11 100,0
Luigi Legnani	4 36,4	7 63,6	11 100,0
Abel Carlevaro	4 36,4	7 63,6	11 100,0
Heitor Villa Lobos	9 81,8	2 18,2	11 100,0
Leo Brouwer	10 90,9	1 9,1	11 100,0

Tablo 11'e göre öğretim elemanlarının % 100'ünün mevcut öğrencileriyle Fernando Sor ile Matteo Carcassi'nin etütlerini çalıştıkları görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının Fernando Sor ile Matteo Carcassi'nin etütlerine gitar eğitiminde daha çok yer verdikleri söylenebilir.

Tablo 12. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde hangi dönemlerdeki bestecilerin eserlerini çalıştıklarına ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi	Cevap vermeyen	Lisans gitar eğitimi	Cevap vermeyen	Toplam
	f %	f %	f %	f %	f %
Rönesans Dönemi	10 24,4	31 75,6	10 24,4	31 75,6	41 100,0
Barok Dönem	21 51,2	20 48,8	26 63,4	15 36,6	41 100,0
Klasik Dönem	26 63,4	15 36,6	24 58,5	17 41,5	41 100,0
Romantik Dönem	20 48,8	21 51,2	16 39,0	25 61,0	41 100,0
Çağdaş Dönem	14 34,1	27 65,9	13 31,7	28 68,3	41 100,0
Çağdaş Türk Gitar Müziği	12 29,3	29 70,7	6 14,6	35 85,4	41 100,0
Hepsi	4 9,8	37 90,2	10 24,4	31 75,6	41 100,0

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin %63,4'ünün lisans öncesi gitar eğitimlerinde Klasik Dönem eserlerini; yine %63,4'ünün ise lisans gitar eğitimlerinde Barok Dönem eserlerini çalıştıkları görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimlerinde Klasik Dönem eserlerini, lisans gitar eğitimlerinde de Barok Dönem eserlerini daha çok çalıştıkları; diğer dönemler ile çağdaş Türk gitar müziğine ise daha az yer verdikleri düşünülebilir.

Tablo 13. Mevcut öğrencileriyle genel olarak hangi dönemlerdeki bestecilerin eserlerini çalıştıklarına ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%
Rönesans Dönemi	-		11	100,0
Barok Dönem	2	18,2	9	81,8
Klasik Dönem	3	27,3	8	72,7
Romantik Dönem	2	18,2	9	81,8
Çağdaş Dönem	1	9,1	10	90,9
Çağdaş Türk Gitar Müziği	3	27,3	8	72,7
Hepsi	8	72,7	3	27,3

Tablo 13’de öğretim elemanlarının %72,7’si mevcut öğrencileriyle bütün dönemlerdeki eserleri ve çağdaş Türk gitar müziği eserlerini çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının öğrencileriyle, belirtilen tüm dönemlerdeki eserleri ve çağdaş Türk gitar müziğini çalıştıkları ancak öğretim elemanları ile öğrenci görüşlerinin bu konuda yeteri kadar örtüşmediği gözlenmektedir.

Tablo 14. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde hangi sol el tekniklerini öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Lisans gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bare	37	90,2	4	9,8	29	70,7	12	29,3	41	100,0
Legato	33	80,5	8	19,5	31	75,6	10	24,4	41	100,0
Flajole	20	48,8	21	51,2	23	56,1	18	43,9	41	100,0
Mordan	13	31,7	28	68,3	23	56,1	18	43,9	41	100,0
Tril	19	46,3	22	53,7	24	58,5	17	41,5	41	100,0
Grupetto	9	22,0	32	78,0	18	43,9	23	56,1	41	100,0
Vibrato	23	56,1	18	43,9	23	56,1	18	43,9	41	100,0

Tablo 14’e göre öğrencilerin %90,2’sinin lisans öncesi gitar eğitimlerinde bare; %75,6’sının ise lisans gitar eğitimlerinde legato sol el tekniklerini öğrendiklerini belirttikleri görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde bare ve legato sol el tekniklerine daha çok yer verildiği, diğer sol el tekniklerine ve özellikle grupetto tekniğine ise daha az yer verildiği düşünülebilir.

Tablo 15. Mevcut öğrencilerinin lisans gitar eğitiminde hangi sol el tekniklerini öğrendiklerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%
Bare	11	100,0	-	11 100,0
Legato	11	100,0	-	11 100,0
Flajole	9	81,8	2	18,2
Mordan	9	81,8	2	18,2
Tril	9	81,8	2	18,2
Grupetto	7	63,6	4	36,4
Vibrato	9	81,8	2	18,2

Tablo 15'e göre öğretim elemanlarının %100'ünün görüşleri doğrultusunda mevcut öğrencilerinin bare ve legato sol el tekniklerini öğrendikleri görülmektedir.

Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda öğrencilerinin eğitiminde bare ve legato sol el tekniklerine daha çok yer verdikleri, diğer sol el tekniklerini ve özellikle grupetto tekniğine ise daha az yer verildiği belirlenmiş olup, bu konuda öğretim elemanları ile öğrenci görüşlerinin örtüştüğü düşünülebilir.

Tablo 16. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerinde hangi sağ el tekniklerini öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Lisans gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Tirando	27	65,9	14	34,1	29	70,7	12	29,3	41	100,0
Apoyando	29	70,7	12	29,3	30	73,2	11	26,8	41	100,0
Arpej	37	90,2	4	9,8	32	78,0	9	22,0	41	100,0
Flajole	19	46,3	22	53,7	23	56,1	18	43,9	41	100,0
Tremolo	18	43,9	23	56,1	20	48,8	21	51,2	41	100,0
Pizzicato	7	17,1	34	82,9	11	26,8	30	73,2	41	100,0
Tambora	2	4,9	39	95,1	5	12,2	36	87,8	41	100,0
Rasguado	9	22,0	32	78,0	11	26,8	30	73,2	41	100,0
Arrastre	2	4,9	39	95,1	4	9,8	37	90,2	41	100,0
Dolce Tasto	10	24,4	31	75,6	14	34,1	27	65,9	41	100,0
Ponticello	7	17,1	34	82,9	11	26,8	30	73,2	41	100,0
Staccato	19	46,3	22	53,7	25	61,0	16	39,0	41	100,0
Portato	7	17,1	34	82,9	11	26,8	30	73,2	41	100,0

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin %90,2'sinin lisans öncesi gitar eğitimlerinde arpej; %78'inin ise lisans gitar eğitimlerinde yine arpej ve sağ el tekniğini öğrendiklerini belirttikleri görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimlerinde arpej; lisans gitar eğitimlerinde de tirando, apoyando ve arpej sağ el tekniklerine daha çok yer verildiği ancak diğer sağ el tekniklerine ise daha az yer verildiği düşünülebilir.

Tablo 17. Mevcut öğrencilerinin lisans gitar eğitiminde hangi sağ el tekniklerini öğrendiklerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Cevap vermeyen		Toplam			
	f	%	f	%		
Tirando	11	100,0	-	-	11	100,0
Apoyando	11	100,0	-	-	11	100,0
Arpej	11	100,0	-	-	11	100,0
Flajole	11	100,0	-	-	11	100,0
Tremolo	9	81,8	2	18,2	11	100,0
Pizzicato	10	90,9	1	9,1	11	100,0
Tambora	8	72,7	3	27,3	11	100,0
Rasguado	10	90,9	1	9,1	11	100,0
Arrastre	7	63,6	4	36,4	11	100,0
Dolce Tasto	8	72,7	3	27,3	11	100,0
Ponticello	9	81,8	2	18,2	11	100,0
Staccato	10	90,9	1	9,1	11	100,0
Portato	6	54,5	5	45,5	11	100,0

Tablo 17 incelendiğinde öğretim elemanlarının tamamının mevcut öğrencilerinin gitar eğitiminde tirando, apoyando, arpej ve flajole sağ el tekniklerine yer verdiği, bunun yanı sıra diğer tekniklere de yer verdikleri görülmektedir.

Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda öğrencilerinin tirando, apoyando, arpej, flajole, pizzicato, rasguado ve staccato sağ el tekniklerine ön planda yer verildiği düşünülebilir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 18. Lisans öncesi gitar eğitimlerinde verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili öğretmenlerinin uyguladıkları çalışmalara ilişkin öğrenci görüşleri.

	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç	Toplam	Ort.
	f	f	f	f	f	f	
Lisans öncesi gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği gam, etüt ve eserlerde zorlandığım gitar teknikleriyle ilgili yeterli ölçüde çalışma yöntemleri göstermekteydi.	9	13	10	5	4	41	3,44
Lisans öncesi gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği etüt ve eserleri daha rahat çalabilmem için teknik açıdan zorlandığım bölümlerin parmak numarası, pozisyon vb.	16	8	8	6	3	41	3,68

değişikliklerini yeterli ölçüde yapmaktaydı.

Lisans öncesi gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini yeterli ölçüde yapmaktaydı.	14	34,1	8	19,5	8	19,5	6	14,6	5	12,2	41	100,0	3,49
---	----	------	---	------	---	------	---	------	---	------	----	-------	------

Tablo 18'e göre öğrencilerin %31,7'sinin "Lisans öncesi gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği gam, etüt ve eserlerde zorlandığım gitar teknikleriyle ilgili yeterli ölçüde çalışma yöntemleri göstermekteydi." İfadesine büyük ölçüde, %39'unun "Lisans öncesi gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği etüt ve eserleri daha rahat çalabilmem için teknik açıdan zorlandığım bölümlerin parmak numarası, pozisyon vb. değişikliklerini yeterli ölçüde yapmaktaydı." İfadesine tamamen ve %34,1'inin ise "Lisans öncesi gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini yeterli ölçüde yapmaktaydı." İfadesine tamamen katıldığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda lisans öncesi gitar eğitimlerinde verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili öğretmenlerinin belirtilen çalışmaları kısmen ve üzeri düzeyde uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 19. Lisans gitar eğitimlerinde verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili öğretim elemanlarının uyguladıkları çalışmalara ilişkin öğrenci görüşleri.

	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç	Toplam	Ort.					
	f %	f %	f %	f %	f %	f %						
Lisans gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği gam, etüt ve eserlerde zorlandığım gitar teknikleriyle ilgili yeterli ölçüde çalışma yöntemleri göstermektedir.	22	53,7	7	17,1	1	2,4	4	9,8	41	100,0	4,02	
Lisans gitar eğitiminde gitar öğretmenim verdiği etüt ve eserleri daha rahat çalabilmem için teknik açıdan zorlandığım bölümlerin parmak numarası, pozisyon vb. değişikliklerini yeterli ölçüde yapmaktadır.	29	70,7	5	12,2	3	7,3	-	4	9,8	41	100,0	4,34

Lisans gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini yeterli ölçüde yapmaktadır.	27	65,9	7	17,1	4	9,8	-	3	7,3	41	100,0	4,34
--	----	------	---	------	---	-----	---	---	-----	----	-------	------

Tablo 19'a göre öğrencilerin %53,7'sinin "Lisans gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği gam, etüt ve eserlerde zorlandığım gitar teknikleriyle ilgili yeterli ölçüde çalışma yöntemleri göstermektedir." İfadesine tamamen, %70,7'sinin "Lisans gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği etüt ve eserleri daha rahat çalabilmem için teknik açıdan zorlandığım bölümlerin parmak numarası, pozisyon vb. değişikliklerini yeterli ölçüde yapmaktadır." İfadesine tamamen ve %65,9'unun ise "Lisans gitar eğitimimde gitar öğretmenim verdiği gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini yeterli ölçüde yapmaktadır." İfadesine tamamen katıldığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda lisans gitar eğitimlerinde verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili öğretim elemanlarının belirtilen çalışmaları kısmen ve üzeri düzeyde uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 20. Mevcut öğrencilerine verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili uyguladıkları çalışmalara ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen	Çok Az	Hiç	Toplam	Ort.	
	f	%	f	%	f %	f %	f %	f %		
Mevcut öğrencilerinize verdiğiniz gam, etüt ve eserlerde zorlandıkları gitar teknikleriyle ilgili ne ölçüde çalışma yöntemleri göstermektedir?	3	27,3	8	72,7	-	-	-	11	100,0	4,27
Öğrencilerinizle çalıştığınız etüt ve eserlerde, teknik açıdan zorlandıkları bölümleri daha rahat çalabilmeleri amacıyla parmak numarası, pozisyon vb. değişiklikleri ne ölçüde yapmaktasınız?	3	27,3	7	63,6	-	1	9,1	11	100,0	4,09
Öğrencilerinize verdiğiniz gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini ne ölçüde yapmaktasınız?	5	45,5	6	54,5	-	-	-	11	100,0	4,45

Tablo 20 incelendiğinde öğretim elemanlarının %72,7'sinin "Mevcut öğrencilerinize verdiğiniz gam, etüt ve eserlerde zorlandıkları gitar teknikleriyle ilgili ne ölçüde çalışma yöntemleri göstermektedir?" ifadesine büyük ölçüde, %63,6'sının "Öğrencilerinizle çalıştığınız

etüt ve eserlerde, teknik açıdan zorlandıkları bölümleri daha rahat çalabilmeleri amacıyla parmak numarası, pozisyon vb. değişiklikleri ne ölçüde yapmaktasınız?” ifadesine büyük ölçüde ve %54,5’inin “Öğrencilerinize verdiğiniz gam/etüt/eserin örnek seslendirmesini ne ölçüde yapmaktasınız?” ifadesine büyük ölçüde katıldığı belirlenmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının öğrencilerine verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili belirtilen çalışmaları büyük ölçüde ve tamamen gösterdikleri düşünülebilir.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 21. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerindeki bireysel gitar eğitiminde hangi çalışmaları düzenli olarak yaptıklarına ilişkin öğrenci görüşleri.

	Lisans öncesi gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Lisans gitar eğitimi		Cevap vermeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Çalışmaya başlamadan önce fiziksel egzersizleri yapma	12	29,3	29	70,7	21	51,2	20	48,8	41	100,0
Deşifre çalışmaları	12	29,3	29	70,7	24	58,5	17	41,5	41	100,0
Önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama	33	80,5	8	19,5	28	68,3	13	31,7	41	100,0
Çalışılmakta olan etüt/eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme	14	34,1	27	65,9	29	70,7	12	29,3	41	100,0

Tablo 21’e göre öğrencilerin %80,5’inin lisans öncesi gitar eğitimlerindeki bireysel gitar çalışmalarında önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama; %70,7’sinin ise lisans gitar eğitimlerindeki bireysel gitar çalışmalarında çalışılmakta olan etüt/eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme çalışmalarını düzenli olarak yaptıkları belirtilmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimlerinde önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama, lisans gitar eğitimlerinde ise yine önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama ile çalışılmakta olan etüt/eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme çalışmalarını daha çok yaptıkları görülmektedir.

Tablo 22. Mevcut öğrencilerine bireysel gitar çalışmaları için hangi çalışmaları düzenli olarak yapmalarını önerdiklerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri

	Cevap vermeyen		Toplam			
	f	%	f	%		
Çalışmaya başlamadan önce fiziksel egzersizleri yapma	9	81,8	2	18,2	11	100,0
Deşifre çalışmaları	10	90,9	1	9,1	11	100,0
Önceden çalışılan etüt/ eserleri tekrarlama	8	72,7	3	27,3	11	100,0
Çalışılmakta olan etüt/ eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme	10	90,9	1	9,1	11	100,0

Tablo 22 incelendiğinde öğretim elemanlarının %90,9'unun mevcut öğrencilerine bireysel gitar çalışmaları için deşifre çalışmaları ile çalışılmakta olan etüt/ eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme çalışmasını düzenli olarak yapmalarını önerdikleri görülmektedir.

Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda öğrencilerine bireysel gitar çalışmaları için önceden çalışılan etüt/ eserleri tekrarlama çalışması haricindeki diğer çalışmaları daha çok önerdikleri belirlenmiştir.

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 23. Lisans öncesi gitar eğitimleri ile lisans gitar eğitimlerini yeterli bulma durumuna ilişkin öğrenci görüşleri .

	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç	Toplam	Ort.
	f %	f %	f %	f %	f %	f %	-
Lisans öncesi gitar eğitimi oldukça yeterliydi.	3 7,3	10 24,4	10 24,4	10 24,4	8 19,5	41 100,0	2,76
Lisans öncesi gitar eğitimim lisans gitar eğitimimi yeterli ölçüde destekledi.	4 9,8	16 39,0	7 17,1	6 14,6	8 19,5	41 100,0	3,05
Lisans gitar eğitimim lisans öncesi gitar eğitimimin devamı niteliğinde olmuştur.	11 26,8	11 26,8	3 7,3	5 12,2	11 26,8	41 100,0	3,15
Lisans gitar eğitimi oldukça yeterlidir.	11 26,8	17 41,5	10 24,4	1 2,4	2 4,9	41 100,0	3,83

Tablo 23'e göre öğrencilerin %24,4'ünün "Lisans öncesi gitar eğitimi oldukça yeterliydi." ifadesine büyük ölçüde, kısmen ve çok az, %39'unun "Lisans öncesi gitar eğitimim lisans gitar eğitimimi yeterli ölçüde destekledi." ifadesine büyük ölçüde, %26,8'inin "Lisans gitar eğitimim

lisans öncesi gitar eğitiminin devamı niteliğinde olmuştur.” İfadesine tamamen, büyük ölçüde ve hiç, %41,5’inin “Lisans gitar eğitimi oldukça yeterlidir.” İfadesine ise büyük ölçüde katıldığı belirlenmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimine yönelik belirtilen kriterleri kısmen ve üzeri düzeyde yeterli buldukları düşünülebilir.

Tablo 24. Lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimini yeterli bulma durumuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri.

	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç	Toplam	Ort.
	f %	f %	f %	f %	f %	f %	
Öğrencilerinizin lisans öncesi gitar eğitimleri lisans gitar eğitimlerini size göre ne ölçüde desteklemektedir?	-	4 36,4	5 45,5	2 18,2	-	11 100,0	3,18
Öğrencilerinizin lisans gitar eğitimleri size göre ne ölçüde lisans öncesi gitar eğitimlerinin devamı niteliğinde olmaktadır?	1 9,1	4 36,4	5 45,5	1 9,1	-	11 100,0	3,45
Öğrencilerinize lisans öncesi verilen gitar eğitimini ne ölçüde yeterli bulmaktasınız?	-	-	7 63,6	4 36,4	-	11 100,0	2,64

Tablo 24’e göre öğretim elemanlarının %45,5’inin “Öğrencilerinizin lisans öncesi gitar eğitimleri lisans gitar eğitimlerini size göre ne ölçüde desteklemektedir?” ifadesine kısmen, %45,5’inin “Öğrencilerinizin lisans gitar eğitimleri size göre ne ölçüde lisans öncesi gitar eğitimlerinin devamı niteliğinde olmaktadır?” ifadesine kısmen ve %63,6’sının “Öğrencilerinize lisans öncesi verilen gitar eğitimini ne ölçüde yeterli bulmaktasınız?” ifadesine de kısmen katıldığı belirlenmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının “Öğrencilerinizin lisans öncesi gitar eğitimleri lisans gitar eğitimlerini size göre ne ölçüde desteklemektedir?” ile “Öğrencilerinizin lisans gitar eğitimleri size göre ne ölçüde lisans öncesi gitar eğitimlerinin devamı niteliğinde olmaktadır?” ifadelerine kısmen ve üzeri düzeyde, “Öğrencilerinize lisans öncesi verilen gitar eğitimini ne ölçüde yeterli bulmaktasınız?” ifadesine ise kısmen ve daha alt düzeyde katıldıkları görülmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

4.1. Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda; örneklem grubunda yer alan öğrencilerin; %53,6'sının 6-8 yıl ve üzeri gitar eğitimi aldıkları, %68,2'sinin lisans eğitimi öncesinden itibaren gitar öğrenmeye kendi kendilerine ya da özengen müzik eğitimi kurslarında amatör olarak başladıkları, %70,7'sinin gitar eğitimine ilgili ve istekli oldukları, %60,9'unun gitar haricinde başka bir çalgı eğitimi almadıkları ve %82,9'unun müzik eğitimi ana bilim dalı özel yetenek sınavına gitar ile girdikleri belirlenmiştir. Örneklem grubunda yer alan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun (%72,7) ise öğrencilerinin gitar eğitimine hazır bulunuşluk seviyelerini orta seviye olarak değerlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimlerinde öğrencilerin %56,1'inin 1. sırada sağ el tekniğini, %59,8'inin de 2. sırada sol el tekniğini öncelikli olarak öğrendikleri ve örneklem grubunda yer alan öğretim elemanlarının %72,7'sinin 1. sırada sağ el tekniğine, %54,5'inin de 2. sırada sol el tekniğine yönelik çalışmalara öncelik verdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimlerinde öğrencilerin %67,5'inin natürel gamları, %63,4'ünün tek diyez gamları daha çok çalıştıkları, öğretim elemanlarının %63,6'sının mevcut öğrencileriyle tek diyez, tek bemol, iki diyez ve iki bemollü gamları daha çok çalıştıkları, öğrencilerin %56,1'inin lisans öncesi gitar eğitimlerinde Ferdinando Carulli ile Fernando Sor'un etütlerini; %61'inin ise lisans gitar eğitimlerinde Fernando Sor ile Leo Brouwer'in etütlerini daha çok çalıştıkları, öğretim elemanlarının %100'ünün mevcut öğrencileriyle Fernando Sor ile Matteo Carcassi'nin etütlerini daha çok çalıştıkları, öğrencilerin %63,4'ünün lisans öncesi gitar eğitimlerinde Klasik Dönem eserlerini; lisans gitar eğitimlerinde ise Barok Dönem eserlerini daha çok çalıştıkları, öğretim elemanlarının %72,7'sinin mevcut öğrencileriyle belirtilen bütün dönemlerdeki eserleri ve çağdaş Türk gitar müziğini çalıştıkları, öğrencilerin %90,2'sinin lisans öncesi gitar eğitimlerinde bare; %75,6'sının ise lisans gitar eğitimlerinde legato sol el tekniklerini daha çok öğrendikleri, öğretim elemanlarının %100'ünün görüşleri doğrultusunda mevcut öğrencilerinin bare ve legato sol el tekniklerini daha çok öğrendikleri, öğrencilerin %84,1'inin lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimlerinde arpej sağ el tekniğini daha çok öğrendikleri ve öğretim elemanlarının %100'ünün görüşleri doğrultusunda mevcut öğrencilerinin tirando, apoyando, arpej ve flajole sağ el tekniklerini daha çok öğrendikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimlerinde verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili öğretmenlerinin uyguladıkları çalışmaları öğrencilerin %83,3'ünün kısmen ve üzeri düzeyde yeterli buldukları, öğretim elemanlarının %96,9'unun ise verdikleri gam, etüt ve eserlerle ilgili çalışmaları büyük ölçüde ve üzeri düzeyde uyguladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans öncesi gitar eğitimlerindeki bireysel gitar çalışmalarında öğrencilerin %80,5'inin önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama çalışmasını; lisans gitar eğitimlerindeki bireysel gitar çalışmalarında ise öğrencilerin %70,7'sinin çalışılmakta olan etüt/eserleri teknik ve müzikal zorluklarına göre küçük parçalara bölerek, ayrı ayrı çalışıp birleştirme çalışmasını daha çok yaptıkları ve öğretim elemanlarının %87,8'inin ise mevcut öğrencilerine önceden çalışılan etüt/eserleri tekrarlama çalışması haricinde, belirtilen bütün çalışmaları düzenli olarak yapmalarını önerdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin %68,9'unun lisans öncesi gitar eğitimini yeterli bulma, lisans öncesi gitar eğitimlerinin lisans gitar eğitimlerini desteklemesi, lisans gitar eğitimlerinin lisans öncesi gitar eğitimlerinin devamı niteliğinde olması ve lisans gitar eğitimini yeterli bulma kriterleri açısından lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimini kısmen ve üzeri düzeyde yeterli buldukları ve örneklem grubunu oluşturan öğretim elemanlarının %78,8'inin de aynı kriterler açısından lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimini kısmen ve üzeri düzeyde yeterli buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimine ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı görüşleri karşılaştırıldığında; başlangıç aşamasında yapılan çalışmalar, gitar eğitiminde etütleri çalışılan besteciler, öğrenilen sol el teknikleri, gam, etüt ve eserlerle ilgili uygulanan çalışmalar, bireysel gitar çalışmalarında uygulanan yöntemler, lisans öncesi gitar eğitimini yeterli bulma, lisans öncesi gitar eğitiminin lisans gitar eğitimini desteklemesi, lisans gitar eğitiminin lisans öncesi gitar eğitiminin devamı niteliğinde olması ve lisans gitar eğitimini yeterli bulma konularında aynı görüşlere sahip oldukları tespit edilmiştir.

Çalışılmakta olan gamlar ile eserler ve öğrenilen sağ el teknikleri konularında ise farklı görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda lisans öncesi gitar eğitimi ile lisans gitar eğitimine yönelik olarak;

Öğrenciler, gitarın teknik olanaklarına uygun her tondaki gamları, klasik gitar literatüründe temel olarak kabul edilen bütün bestecilerin uygun olan etüt ve egzersizlerini, Barok Dönem ve Klasik Dönem'in yanında diğer dönemler ile çağdaş Türk gitar müziğindeki uygun olan eserleri ve arpej, apoyando, tirando, staccato, flajole haricinde belirtilen diğer sağ el tekniklerine de daha çok yer verilmelidir.

Gitar eğitimine ilişkin ülkemizdeki seçkin gitar eğitimcilerinin görüş ve önerileri araştırmacılar tarafından daha çok ele alınmalı ve gitar eğitimine yönelik seminer, çalıştay, sempozyum vb. etkinlikler daha fazla düzenlenerek lisans öncesi ve lisans gitar eğitimiyle ilgili var olan problemler irdelenmeli, bu problemlere ortak ve kalıcı çözüm önerileri geliştirilmelidir.

Kaynakça

Aydoğan, M. (2019). *Gitar Öğrencilerinin Lisans Öncesi Gitar Eğitimleri ile Lisans Gitar Eğitimlerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Cemil, M. (2003). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanan Gitar Eğitiminin Öğrenci Başarısı Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çelik, S. (2005). *Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Başlangıç Gitar Öğretiminde Uygulanan Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Denizer, H. G. (2008). *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Gitar Öğrencilerinin Müziksel-İşitme-Okuma-Yazma Dersi Başarılarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kanneci, A. (2001). *Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,

Küçükosmanoğlu, H. O. (2006). *Eğitim Fakültelerinde Başlangıç Gitar Eğitiminde Kullanılan Metotların İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Önder, C. (2009). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı Klasik Gitar Öğrencilerinin Çalışma Alışkanlıkları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özdek, A. (2006). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Say, A. (2009). *Müzik Sözlüğü*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Tarman, S. (1996). *Bekir Küçükay'ın "Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu"nun Hedef, Hedef Davranış ve İçerik Yönünden İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü,

Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi*, Ankara: Arkadaş Yayınevi.